

המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("פול") פוליסה לביטוח "תו סוחר" – רכב חובה

(לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970)

פוליסה זו היא חוזה בין המבטח לבין בעל הפוליסה שלפיו מסכים המבטח, בכפוף לתנאי פוליסה זו, לשלם תגמולי ביטוח, בקרות מקרה הביטוח בתקופת הביטוח.

1. הגדרות

– בפוליסה זו

"בעל הפוליסה" – מי שהתקשר עם המבטח בפוליסה זו ושמו נקוב בתעודת הביטוח כבעל הפוליסה;

"בעל עניין", "בתאגיד" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

"המבוטח" – בעל הפוליסה, וכל מי שעשה ברכב שימוש כדין בהיתר מאת בעל הפוליסה;

"המבטח" – המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") בו משתתפים המבטחים ששמותיהם מצוינים בתעודת הביטוח, בכפוף לשיעור ההשתתפות הנקוב בתעודת הביטוח לצד שמו של כל אחד מהם, ובלבד שמבטח אחד לא יהיה אחראי בגין חלקו של זולתו;

"הממונה" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א 1981.

"הרכב" – כל רכב מנועי כהגדרתו בחוק הפיצויים שאינו רשום במשרד הרישוי על שם בעל הפוליסה או בן משפחה מדרגה ראשונה שלו או בעל עניין בתאגיד שלו, למעט רכב שנרשם על שם בעל רישיון סחר לפי תקנה 284(א) (א2) לתקנות התעבורה, ובלבד שבעת השימוש בו הרכב נושא עליו לוחית זיהוי "במבחן" שפרטיה בתעודת הביטוח;

"חוק הפיצויים" – חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975;

"לוחית זיהוי במבחן" – לוחית זיהוי כאמור בפרט 2 לתוספת השלישית בתקנות התעבורה, שבעל רישיון סחר נדרש להשתמש בה לפי תקנה 295 לתקנות האמורות;

"מקרה הביטוח" – תאונת דרכים שבה היה מעורב הרכב, בעת ששימש את המבוטח לאחת או יותר מהמטרות המבוטחות לפי תנאי הפוליסה, ושבה נגרם נזק גוף לנפגע, וכן מאורע אשר החבות בשלו מכוסה לפי סעיף 3(ב) לפוליסה זו;

"נזק גוף" – מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי, לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת הדרכים;

"נפגע" – אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעות איבה כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל – 1970;

“שימוש ברכב מנועי” – נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול-דרך או תיקון-דרך ברכב, שנעשה בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות הידרדרות או התהפכות של הרכב או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו ולמעט טעינתו של מטען או פריקתו, כשהרכב עומד;

“פקודת הביטוח” – פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש”ל – 1970 ;

“רישיון סחר” – כמשמעותו בסעיף 291(ב) לתקנות התעבורה;

“תגמולי ביטוח” – סכומים שעל המבטח לשלם בשל נזק גוף שנגרם לנפגע בקרות מקרה הביטוח, לפי תנאי פוליסה זו;

“תעודת הביטוח” – תעודה שהוציא המבטח בשל פוליסה זו, לפי סעיף 9 לפקודת הביטוח או לפי סעיף 7 להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש”ע – 2010, והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו;

“תקנות התעבורה” – תקנות התעבורה, התשכ”א – 1961.

2. פרשנות

מונח שלא הוגדר בסעיף 1 יפורש כמשמעותו, במועד קרות מקרה הביטוח, בחוק הפיצויים או בפקודת הביטוח, לפי העניין.

3. חבות המבטח

בכפוף לתנאי פוליסה זו, מבטח יחוב לפי הוראות סעיף 3 לפקודת הביטוח, לאמור:

- (א) כל חבות שהמבטח עשוי לחוב לפי חוק הפיצויים;
- (ב) חבות אחרת, שלא לפי סעיף קטן (א), שהמבטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם לאדם על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו;
- (ג) נזק גוף שנגרם למבטח בתאונת דרכים.

4. תחולה טריטוריאלית

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה אם מקרה הביטוח אירע בשטח מדינת ישראל או באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח, בכפוף לאמור בו, אך בלי לפגוע בכלליות סעיף 2(א1) לחוק הפיצויים.

5. מטרת השימוש המותרות

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה רק אם בעת קרות מקרה הביטוח שימש הרכב את המבטח לאחת או יותר ממטרות השימוש שלשמן ניתן רישיון הסחר שבשלו הוצאה לוחית הזיהוי ‘במבחן’ שפרטיה בתעודת הביטוח.

6. בני האדם הרשאים לנהוג ברכב

רק בעל הפוליסה וכל המשתמש ברכב בהיתר מאת בעל הפוליסה רשאי לנהוג ברכב.

7. הרחבות והגבלות

(א) אם הדבר צוין במפורש בתעודת הביטוח, תורחב חבות המבטח לפי פוליסה זו גם לשימוש ברכב מנועי הרשום במשרד הרישוי על שם בעל הפוליסה או בעל עניין ובן משפחה מדרגה ראשונה של מי מהם.

(ב) אם הדבר צוין במפורש בתעודת הביטוח, לא תכלול חבות המבטח לפי פוליסה זו, שימוש באחד או יותר מכלי הרכב הבאים: כלי רכב עד 3.5 טון; אופנוע; טרקטורון; כלי רכב מסחרי מעל 3.5 טון; מונית; אוטובוס; רכב מיוחד; לעניין זה –

“רכב מיוחד” – רכב שמפעיל מאגרי המידע הגדיר אותו רכב מיוחד;

“מפעיל” ו“מאגרי המידע” – כהגדרתם בתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס”ד–2004.

(ג) אם הדבר צוין במפורש בתעודת הביטוח, תוגבל חבות המבטח לפי פוליסה זו לאחת ממטרות השימוש הבאות:

(1) ניסוי רכב בשביל אדם העומד לקנות או הסעת הרכב לפי דרישתו של אדם כזה לאיזה מקום שהוא לצורך בדיקה או ניסיון;

(2) ניסוי רכב בשביל אדם העומד לקנות או הסעת הרכב לפי דרישתו של אדם כזה לאיזה מקום שהוא לצורך בדיקה או ניסיון ובתנאי שבעל הפוליסה או המשתמש ברכב בהיתר מאת בעל הפוליסה, נמצא ברכב;

(3) הסעת הרכב לצורך בדיקה, תיקון או מבחן רישוי לרכב (“טסט”), בתנאי שבעל הפוליסה או המשתמש ברכב בהיתר מאת בעל הפוליסה, נמצא ברכב.

8. רישיון נהיגה

(א) מבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב לא היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג כלי הרכב המבוטח, ובאופנוע – בעל רישיון נהיגה בדרגה המתאימה לנפח המנוע או הספקו; לעניין סעיף קטן זה לא יראו הפרה של תנאי מתנאי רישיון כנהיגה בלא רישיון נהיגה בר-תוקף.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), המבטח לא יהיה פטור מחבותו לפי פוליסה זו אם הנוהג ברכב היה בעל רישיון נהיגה בר-תוקף כאמור בסעיף קטן (א), במועד כלשהו במשך 120 החודשים שקדמו למועד קרות תאונת הדרכים, ובלבד שבעת קרות מקרה הביטוח לא היה פטול מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה כאמור לפי הוראות שבחיקוק, פסק דין, החלטות בית משפט או רשות מוסמכת אחרת למעט החלטה שניתנה מכוח חוק ההוצאה לפועל, התשכ”ז – 1967, ותקנות שהוצאו מכוחו ופקיעת תוקפו של רישיון מחמת אי תשלום אגרה.

9. חובת הגילוי והפרטה

- (א) הציג המבטח לבעל הפוליסה, טרם כריתת חוזה הביטוח, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את חוזה הביטוח או שאלה המבקשת מידע שיכול להשפיע על חישוב שיעור דמי הביטוח (להלן – שאלת חיתום), על בעל הפוליסה להשיב על שאלת החיתום תשובה מלאה וכנה.
- (ב) שאלות חיתום ותשובות בעל הפוליסה עליהן, יתועדו אצל המבטח ויפורטו בספח שיצורף לתעודת הביטוח (להלן – הספח), מתכונת הספח תיקבע בהתאם לסמכות הממונה לפי סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981; לא פעל המבטח לפי הוראות סעיף קטן זה לא יהיה זכאי לסעדים המפורטים בסעיף קטן (ג).
- (ג) השיב בעל הפוליסה לשאלת חיתום תשובה שלא היתה מלאה וכנה בעת שניתנה, ובשל התשובה נקבעו דמי ביטוח נמוכים מדמי הביטוח שהיו נקבעים אילו היה בעל הפוליסה עונה תשובה מלאה וכנה, או שבשל התשובה כאמור הסכים המבטח לכרות את חוזה הביטוח שעשה שלא היה מסכים לכך אילו ניתנה תשובה מלאה וכנה, וקרה מקרה הביטוח בטרם בוטל חוזה הביטוח, יחולו הוראות אלה:
- (1) אם נפגע בעל הפוליסה עקב מקרה הביטוח, ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום השווה לפיצוי המגיע לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו נזק ממון לפי סעיף 4(א)(3) לחוק הפיצויים, אך לא יותר מ- 10,000 שקלים חדשים;
- (2) בלי לגרוע מן האמור בפסקה (1), ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום של 2,500 שקלים חדשים בעד כל נפגע שאינו בעל הפוליסה אשר יפצה מבטח עקב מקרה הביטוח, אך לא יותר ממחצית סכום הפיצויים שישולם לכל נפגע כאמור, ובלבד שסכום הפיצוי המוסכם הכולל לפי פסקה זו לא יעלה על 10,000 שקלים חדשים.
- (ד) מבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו ממוני עקב פגיעתו בתאונה, את סכומי הפיצוי המוסכם לפי סעיף קטן (ג), ובלבד שימסור לבעל הפוליסה הודעת קיזוז שיפורטו בה נימוקי המבטח שבשלהם הוא מתכוון לקזז את הסכומים כאמור.
- (ה) מבטח לא יהיה זכאי לפיצוי מוסכם לפי סעיף קטן (ג) אם ידע או שיכול היה לדעת, בעת כריתת חוזה הביטוח, שתשובת בעל הפוליסה לשאלת החיתום, כפי שפורטה בספח, אינה מלאה וכנה או שגרם לכך שתשובתו של בעל הפוליסה לא היתה מלאה וכנה.
- (ו) מבטח לא יהיה זכאי לכל סעד או תרופה, למעט פיצוי מוסכם לפי הוראות סעיף קטן (ג), אם הוא זכאי לו לפי אותו סעיף קטן, בכל הנוגע לחובות הגילוי וההודעה של בעל הפוליסה, לרבות בשל כל אחד מאלה:
- (1) אי-גילוי נאות של פרטים שעליהם נשאל בעל הפוליסה;
 - (2) הסתרת מידע בידי בעל הפוליסה;
 - (3) מתן תשובה שאינה נכונה על ידי בעל הפוליסה;
 - (4) אי-מתן הודעה מאת בעל פוליסה על החמרת הסיכון.

10. הודעה על קרות מקרה הביטוח ובירור חבות המבטח

- (א) קרה מקרה ביטוח, יודיע עליו המבוטח למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך והכל לפי סעיף 22 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981.
- (ב) המבוטח ימסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה, ואם אינם ברשותו עליו לעזור למבטח להשיגם.
- (ג) לאחר שקיבל המבטח הודעה מהמבוטח או מכל מקור אחר על קרות מקרה הביטוח, יעשה המבטח מיד את הדרוש לבירור חבותו ויודיע למבוטח אם החליט להכיר בחבותו לכיסוי מקרה הביטוח; עותק מהודעת המבטח יישלח גם לנפגע ולכל צד שלישי שתבע מהמבטח תגמולי הביטוח בשל מקרה הביטוח.

11. טיפול בתביעות צד שלישי

- (א) המבטח רשאי ליטול על עצמו את הטיפול בכל תביעה או הליך משפטי שהוגשו או עלולים להיות מוגשים כנגד המבוטח או לנהלו בשמו של המבוטח וכן רשאי המבטח להגיש בשם המבוטח הליך משפטי הדרוש להגנה על זכויות המבטח.
- (ב) למבטח יהיה שיקול דעת מלא בניהול ההליכים המפורטים בסעיף קטן (א) וביישוב כל הליך כאמור, לרבות בדרך של פשרה בשמו של המבוטח, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להטיל על המבוטח חבות שהמבטח לא יכסה, למעט הפיצוי המוסכם לפי סעיף 9(ג).
- (ג) על המבוטח לשתף פעולה עם המבטח לשם ביצוע ומימוש סמכויות המבטח כמפורט בסעיף זה.

12. תשלום תכופ

הנפגע זכאי לקבל מן המבטח תשלום תכופ על חשבון תביעתו בנסיבות ובתנאים הקבועים בסעיף 5 לחוק הפיצויים ובתקנות שלפיו.

13. חריגים לביטוח לפי פוליסה זו

- (א) בלי לגרוע מן האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח חב בתשלום תגמולי ביטוח לפיה לנפגעים אלה:
- (1) מי שגרם לתאונה במתכוון;
 - (2) מי שמתקיים בו האמור בסעיף 7(2) לחוק הפיצויים, לאמור נהג ברכב בלי שנטל רשות מבעל הרכב או ממי שהחזיק בו כדן, וכן מי שמצוי ברכב בידועו שנוהגים בו כאמור ;
 - (3) מי שהרכב שימש לו או סייע בידו לביצוע עבירה פלילית שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלוש שנים (עבירת פשע);
- (ב) המבטח לא יהיה חב בתשלום כלשהו לפי הפוליסה בשל חבות שבחובה שאינו הפוליסה.

14. פטירת בעל הפוליסה

- (א) נפטר בעל הפוליסה, תעבור הבעלות בפוליסה לידי יורשו, ויראו את היורש כבעל הפוליסה.
- (ב) אם לאחר פטירת בעל הפוליסה הוצאה פוליסת ביטוח נוספת לפי דרישות פקודת הביטוח, ללוחית הזיהוי "במבחן" שפרטיה בתעודת הביטוח, תתבטל פוליסה זו ביום כניסתו לתוקף של הביטוח הנוסף כאמור והמבטח ישיב ליורש הפוליסה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי

הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים שבתקופת הביטוח המקורית.

15. ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה

- (א) בעל הפוליסה רשאי, בהודעה למבטח, לבטל פוליסה זו בכל עת אף לפני תום תקופת הביטוח.
- (ב) ביטול פוליסה בהודעה בעל הפוליסה ייכנס לתוקפו במועד שצוין בהצהרה למבטח; לא צוין מועד כאמור, ביטול הפוליסה ייכנס לתוקפו במועד מסירת ההצהרה.
- (ג) בוטלה הפוליסה לפי סעיף זה, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה בהקדם, ולא יאוחר מ-7 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את החלק היחסי של דמי הביטוח ששולמו, בהפחתת סכומים אלה:

- (1) בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים;
- (2) בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 3.0% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ביטול בעל הפוליסה את הפוליסה עקב גניבת הרכב המבוטח, העברת הבעלות על הרכב לאדם אחר, יציאתו מכלל שימוש או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד בתעודת הביטוח, יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו; החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד ביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.
- (ה) כל הסכומים שיוחזרו לפי סעיף זה ישתנו לפי השינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע תשלום דמי הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד החזרת דמי הביטוח.
- (ו) בעל הפוליסה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח לפני מועד ביטול הפוליסה.

16. ביטול הפוליסה בהודעת המבטח

- (א) המבטח רשאי לבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח בשל מרמה מצד בעל הפוליסה או בשל אי-גילוי נאות של פרטים שנשאל עליהם טרם הוצאת הפוליסה; הפוליסה תבוטל בהודעה בכתב אשר תכלול את הנימוקים לביטול (להלן – הודעת ביטול) ותימסר לבעל הפוליסה ביד כנגד אישור מסירה או שתישלח לבעל הפוליסה בדואר רשום, והכל עשרים ואחד ימים לפחות לפני התאריך שבו תתבטל הפוליסה; נשלחה הודעת הביטול בדואר רשום עם אישור מסירה, יראו את תאריך חתימת בעל הפוליסה על גבי אישור המסירה כתאריך מתן ההודעה.
- (ב) ביטול המבטח את הפוליסה, יחזיר לבעל הפוליסה בהקדם ולא יאוחר מ-7 ימים לפני המועד שבו נכנס הביטול לתוקף את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו.
- (ג) החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

(ד) לסכום דמי הביטוח המוחזרים כאמור בסעיף קטן (ב), ייוספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.
(ה) בעל הפוליסה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

17. מקום שיפוט

תביעות לפי פוליסה זו יוגשו ויתבררו לפני בית המשפט המוסמך בישראל.

18. ביטוח כפל

(א) הוצאה פוליסת ביטוח נוספת לפי דרישות פקודת הביטוח לגבי לוחית זיהוי "במבחן" שפרטיה בתעודת הביטוח, יודיע בעל הפוליסה על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
(ב) בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח לחוד, ובינם לבין עצמם יישאו הם בתשלום תגמולי הביטוח בחלקים שווים.

19. התיישנות

(א) תקופת ההתיישנות של תביעה מכוח פוליסה זו היא שבע שנים מיום קרות מקרה הביטוח.
(ב) תקופת ההתיישנות, יכול שתוארך לפי חוק ההתיישנות, התשי"ח – 1958.
(ג) במקרה ביטוח שאירע באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח תהיה תקופת ההתיישנות לפי הדין החל באותם אזורים או שטחים.

20. הודעות

(א) הודעה למבטח של בעל הפוליסה או של הנפגע תינתן למבטח לאחד מן המענים המפורטים להלן:
(1) מען משרדו או פרטי אמצעים דיגיטליים ליצירת קשר עם המבטח כמצוין בתעודת הביטוח או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח בכתב לבעל הפוליסה או לנפגע;
(2) מען משרדו של סוכן הביטוח ששמו מופיע בתעודת הביטוח.
(ב) הודעה של המבטח לבעל הפוליסה תינתן בכתב למענו של בעל הפוליסה כמצוין בתעודת הביטוח או לכל מען אחר בישראל שעליו יודיע בעל הפוליסה בכתב למבטח.
(ג) אין באמור סעיף זה כדי לסייג את דרישות סעיפים 15 ו-16, לעניין ביטול הפוליסה או לגרוע מהן.

21. דוח תביעות

(א) חודש לפני תום תקופת הביטוח או מיד בסיומה, אם היא מסתיימת באופן בלתי צפוי, ישלח המבטח לבעל הפוליסה דוח תביעות שיפרט בו את כל התביעות שהוגשו עד לאותו מועד, אם הוגשו (להלן – דוח תביעות).
(ב) בדוח התביעות יפרט המבטח, לגבי כל תביעה שהוגשה בשלוש השנים שקדמו למועד שליחת הדוח או שהוגשה בתקופה שבה היה בעל הפוליסה מבוטח אצל המבטח, לפי הקצרה מביניהן, את פרטי הנהג המעורב בתאונה.
(ג) הוגשה תביעה במהלך החודש שלפני תום תקופת הביטוח, ישלח המבטח עדכון לדוח התביעות מיד עם הגשת התביעה.